

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudcem Mgr. Zdeňkem Macháčkem ve věci

žalobce: X, narozen X
státní příslušnost Vietnam
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Milady Horákové 13, Brno

proti
žalovanému: Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 11. 2024, č. j. CPR-48060-10/ČJ-2024-930310-V241

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo jako opožděné zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie Libereckého kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 27. 7. 2024, č. j. KRPL-73266-27/ČJ-2024-180023-SV. Tímto prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně uložil žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění, stanovil dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, v délce 6 měsíců, podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovil dobu 30 dnů k vycestování z území ČR a současně vyslovil, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování dle § 179 uvedeného zákona.
2. V napadeném rozhodnutí žalovaný konstatoval, že prvostupňové rozhodnutí o vyhoštění bylo žalobci oznámeno dne 27. 7. 2024. Dne 27. 8. 2024 podal žalobce odvolání spolu s žádostí o navrácení v předešlý stav dle § 41 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. V žádosti uvedl, že v podání odvolání v zákonné lhůtě mu zabránilo, že mu při oznámení prvostupňového rozhodnutí nebylo přetlumočeno poučení o opravných prostředcích. Žalovaný dále uvedl, že správní orgán I. stupně zmíněné žádosti usnesením nevyhověl, proti čemuž se žalobce odvolal. Žalovaný následně odvolání v této věci zamítl, a zmeškání odvolací lhůty tedy žalobci prominuto nebylo. Z těchto důvodů žalovanému nezbylo než napadeným rozhodnutím odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí o vyhoštění žalobce zamítnout jako opožděné.
3. Žalobce v podané žalobě uvedl, že rozhodnutí o správním vyhoštění mu bylo doručeno správním orgánem I. stupně při jednání dne 27. 7. 2024. Na pokyn správního orgánu byl žalobce s obsahem rozhodnutí seznámen přítomným tlumočnickem ve vietnamském jazyce, protože žalobce český jazyk neovládá. Tlumočnick jej s obsahem rozhodnutí seznámil, nepřetlumočil však poučení o opravných prostředcích. Proto měl žalobce za to, že žádný opravný prostředek nemá k dispozici. Pouze z tohoto důvodu žalobce nepodal včasné odvolání. Teprve dne 21. 8. 2024 žalobce od příslušníků vietnamské komunity zjistil, že odvolání proti vyhoštění je obecně možné. Dne 25. 8. 2024 se sešel s právním zástupcem, který mu potvrdil, že odvolání podat lze, avšak zákonná lhůta již uplynula. Z uvedených důvodů jsou splněny podmínky pro prominutí zmeškání úkonu ve smyslu § 41 správního řádu. Žádost žalobce v tomto směru však byla správním orgánem I. stupně zamítnuta. Správní orgán přezkoumatelně a srozumitelně neodůvodnil, jaká újma by mohla být způsobena veřejnému zájmu a proč by měla převýšit újmu hrozící žalobci. Ani žalovaný v odvolacím řízení tuto otázku nevypořádal.
4. Žalobce dodal, že na skutečnosti, že se o možnosti podat odvolání dozvěděl od příslušníků vietnamské komunity až dne 21. 8. 2024, neshledává cokoli podivného. Žalobce navrhoval provedení svého výslechu a výslechu tlumočnicka, neprovedení těchto důkazů je v rozporu s § 52 správního řádu. S důvodem navržení těchto výslechů nesouvisí, že žalobce byl před svou

výpovědi poučen či že s tlumočením souhlasil. Žalobce v rámci správního řízení všemu rozuměl, jeho námitka spočívá v tom, že nebyl poučen o možnosti podat opravný prostředek, a to přestože mu bylo rozhodnutí o vyhoštění na pokyn správního orgánu ústně přeloženo tlumočnickem. Pokud žalovaný tvrdí, že poučení o možnosti podat odvolání žalobci bylo přeloženo, měla být žalobci dána možnost prokázat svým výsledkem a výsledkem tlumočnicka opak. Žalobce legitimně předpokládal, že mu bude rozhodnutí o vyhoštění přetlumočeno kompletně. Protože mu nebylo přetlumočeno poučení o opravných prostředcích, nevěděl, že má možnost podat odvolání, a neměl důvod si obsah rozhodnutí nechat znovu překládat. Zmeškání odvolací lhůty mělo být žalobci prominuto. Napadené rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost je za těchto okolností nezákonné a mělo by být soudem zrušeno.

5. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítnul.
6. Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející přezkoumal krajský soud v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích žalobních bodů, jimiž je dle § 75 odst. 2 s. ř. s. vázán. Přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.
7. Ze správního spisu vyplynulo, že dne 27. 7. 2024 bylo s žalobcem zahájeno řízení o vyhoštění. Správním orgánem I. stupně byla téhož dne ustanovena tlumočnice Trieu Khánh Ngoc Nguyen, která žalobci při jednání se správním orgánem tlumočila. Žalobce byl při zahájení řízení i v jeho průběhu poučován o svých právech, což stvrdil podpisem jednotlivých ve spise založených listin, které vždy podepisovala také tlumočnice. Řízení vyvrcholilo vydáním rozhodnutí o vyhoštění, které žalobce podepsal na všech stranách, a to i v části, kde je uvedeno poučení o opravném prostředku. Rozhodnutí podepsala také tlumočnice. Žalobce toto rozhodnutí převzal dne 27. 7. 2024. Dne 27. 8. 2024 podal žalobce odvolání proti rozhodnutí o vyhoštění, s nímž spojil žádost o prominutí zmeškání úkonu – odvolání. V žádosti popsal, že při předání rozhodnutí mu bylo toto rozhodnutí přetlumočeno, nebylo však přetlumočeno poučení o opravných prostředcích. Jen z tohoto důvodu žalobce nepodal včasné odvolání. Ke svému tvrzení navrhl výslech svůj a výslech tlumočnicka.
8. Správní orgán I. stupně žádosti žalobce nevyhověl usnesením ze dne 30. 9. 2024, č. j. KRPL-73266-39/ČJ-2024-180023-SV. Odkázal přitom na úpravu § 41 správního řádu a uvedl, že žalobce za přítomnosti tlumočnicka v řízení podepisoval veškeré dokumenty, které mu byly předloženy. Tyto dokumenty mu byly současně přetlumočeny. Správní orgán neví, jakým způsobem žalobce s vydaným rozhodnutím dále nakládal, je s podivem, že se o možnosti podání odvolání dozvěděl až měsíc po vydání rozhodnutí. Žalobce s tlumočnickem souhlasil, mohl se na cokoliv zeptat, což neučinil. Za těchto okolností správní orgán I. stupně neshledal důvod k provádění účastnického výslechu žalobce či výslechu tlumočnicka. Nenastaly zde závažné důvody vzniklé bez zavinění žalobce, a tudíž žalobci hrozící újma nepřevyšuje újmu na straně veřejného zájmu.

9. K odvolání žalobce proti uvedenému usnesení rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 11. 2024, č. j. CPR-48060-9/ČJ-2024-930310-V241, tak, že odvolání zamítl a napadené usnesení potvrdil. Uvedl, že žalobce byl při oznámení zahájení správního řízení poučen o svých procesních právech, což mu bylo přeloženo do vietnamského jazyka. Převzetí oznámení o zahájení řízení žalobce stvrdil svým podpisem. Žalobce po celou dobu řízení nevzneshl námitku, že by něčemu neporozuměl, ani vůči způsobu tlumočení. Ze správního spisu dle žalovaného plyne, že tlumočník překládal jak otázky správního orgánu, tak obsah jeho rozhodnutí včetně poučení o opravném prostředku. Ustanovený tlumočník je ze zákona odpovědný za řádné provedení tlumočnického úkonu. Žalovanému je z praxe známo, že cizinci i přes jazykovou bariéru jsou běžně schopni podat alespoň blanketní odvolání včas, popřípadě si také zajistit právní zastoupení. Žalobce do protokolu uvedl, že porozuměl poučení a nežádal přítomnosti právního zástupce. Byl také seznámen s podklady a byla mu dána možnost navrhnout jejich doplnění. Rozhodnutí o vyhoštění převzal, měl zákonnou lhůtu pro podání odvolání, během níž nebyl zajištěn či jinak omezen na svobodě. Měl tedy dostatek času zajistit si případnou právní pomoc. Nelze proto hovořit o závažných důvodech, které by nastaly bez žalobcova zavinění ve smyslu § 41 odst. 4 správního řádu. Je proto irelevantní zabývat se újmou, která by v případě prominutí zmeškání lhůty nastala na straně veřejného zájmu
10. V daném případě není sporu o tom, že odvolání proti žalobou napadenému rozhodnutí bylo podáno opožděně. Podstata přezkumné činnosti soudu za daných okolností nesměruje přímo k napadenému rozhodnutí, které v důsledku neprominutí zmeškání úkonu nemohlo znít jinak, nýbrž k rozhodování správních orgánů o navrácení v předešlý stav dle § 41 správního řádu, jehož se týkají uplatněné žalobní námitky. Rozhodnutí o neprominutí zmeškání lhůty k podání odvolání dle uvedeného ustanovení správního řádu totiž není samostatně soudně přezkoumatelné a lze jej přezkoumat právě v rámci řízení o žalobě proti konečnému rozhodnutí o odvolání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 9 As 88/2007-49).
11. Podle § 41 odst. 1 správního řádu se navrácením v předešlý stav rozumí prominutí zmeškání úkonu, který je třeba provést nejpozději při ústním jednání nebo v určité lhůtě, nebo povolení zpětvzetí nebo změny obsahu podání, kterou by jinak nebylo možno učinit. Podle odstavců 4 a 5 téhož ustanovení správní orgán promine zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění. Správní orgán zmeškání úkonu nepromine, je-li zjevné, že by újma, která by byla způsobena dotčením práv nabytých v dobré víře nebo dotčením veřejného zájmu, převýšila újmu hrozící podateli.
12. Soud konstatuje, že rozhodování o prominutí zmeškání lhůty nesmí být paušální, je naopak třeba vždy vážit okolnosti konkrétního případu. V dané věci soud shledává závěr správních orgánů, že podmínky pro prominutí zmeškání odvolací lhůty nebyly naplněny, zákonným.
13. Žádost žalobce o prominutí zmeškání lhůty byla vystavěna výhradně na tom, že při převzetí rozhodnutí o vyhoštění, ač se událo za přítomnosti tlumočnice, mu nebylo přeloženo poučení o opravném prostředku. Žalobce nepopírá, že v průběhu řízení byl o svých právech poučován, ani netvrdí, že by čemukoli nerozuměl. V tomto kontextu je třeba nahlédnout na obsah správního spisu. Z něj plyne, že žalobce byl již při oznámení o zahájení správního řízení (na str. 2 oznámení) mj. poučen o koncentraci řízení takto: „Podle ustanovení § 82 odst.

4 zákona č. 500/2004 Sb. se k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník řízení nemohl uplatnit dříve.“ Obdobné poučení je pak zopakováno na str. 3 téhož oznámení, pod nímž je podepsán žalobce i tlumočnice. Takového poučení se pak žalobci dostalo znovu při seznámení s podklady před vydáním rozhodnutí, jak je uvedeno v protokolu o vyjádření žalobce a jeho seznámení s podklady. Opět je pod ním žalobce i s tlumočnicí podepsán.

14. Žalobce tedy byl v průběhu řízení, ještě před oznámením rozhodnutí ve věci samé, poučován o tom, že v souladu s koncentračním principem je jeho procesní povinností uvést veškeré relevantní skutečnosti a důkazní návrhy ještě v řízení před správním orgánem I. stupně, protože v odvolání nebo později v průběhu odvolacího řízení je bude moci uplatňovat pouze limitovaně. Takovéto poučení však v sobě zřetelně nese informaci, že je možno iniciovat odvolací řízení. K tomu soud dodává, že žalobce byl rovněž poučen o možnosti nechat se v řízení zastoupit, čehož nevyužil, jak je výslovně uvedeno v protokolu o jeho výslechu.
15. Dalším aspektem případu, který nelze přehlédnout, je skutečnost, že rozhodnutí o vyhoštění bylo žalobci oznámeno a předáno, pročez je měl žalobce v průběhu celé odvolací lhůty k dispozici. V té době žalobce nebyl zajištěn, nebyl tedy omezen v přístupu k právní pomoci, což sám ani netvrdí. Dle žaloby neměl žalobce důvod se o obsah rozhodnutí dále blíže zajímat a nechat si je znovu překládat. V takovém případě však soud nemůže označit žalobce za bdělého, pokud jde o střezení jeho práv. Připustíme-li pravdivost tvrzení žalobce o nedostatku překladu rozhodnutí o vyhoštění, z výše uvedeného plyne, že žalobce byl v řízení ze strany správního orgánu natolik poučen, aby měl možnost si uvědomit, že prostředek obrany proti rozhodnutí o vyhoštění existuje. Navíc v pozici žalobce jím muselo být rozhodnutí o vyhoštění vnímáno jako velmi významné pro jeho další život, když předurčovalo nemožnost jeho dalšího setrvání nejen v ČR, ale v celé EU a dalších státech. Žalobcovo tvrzení navíc nespočívá v tom, že by při oznámení rozhodnutí dostal chybnou informaci o tom, že odvolání není přípustné. Žalobce tvrdí, že ohledně opravného prostředku pouze nedostal informaci žádnou, tedy ani pozitivní ani negativní. Pokud se v uvedeném kontextu, a přes zmíněné dřívější poučení o koncentraci řízení, žalobce jemu předanému rozhodnutí nadále nevěnoval, neobrátil se bezprostředně např. na další členy vietnamské komunity v ČR nebo na subjekty poskytující právní zastoupení či obecně pomoc cizincům, jednal liknavě.
16. Soud nepopírá, že cizinec neovládající český jazyk má ve správním řízení i v jiných aspektech života v ČR určitým způsobem ztížené postavení. To však nemůže znamenat vyloučení principu *vigilantibus iura scripta sunt*. Ustanovení § 41 odst. 4 správního řádu připouští prominutí zmeškání úkonu, pokud překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez zavinění účastníka. V daném případě však žalobce dle přesvědčení soudu, i kdyby bylo jeho tvrzení o neúplném překladu rozhodnutí prokázáno, svůj podíl viny na zmeškání odvolací lhůty nese. K tomuto závěru soud dospívá na základě shora popsanych dílčích okolností případu, z nichž v jejich souhrnu plyne, že po žalobci, i kdyby byl překlad rozhodnutí neúplný, bylo možno požadovat větší aktivitu směrem k hájení jeho práv, než jakou vyvinul. Nebyla proto splněna podmínka absence zavinění na straně účastníka zakotvená v § 41 odst. 4 správního řádu. Lze dodat, že podoba správního spisu nikterak nezvyšuje podezření, že žalobci nebylo oznámené rozhodnutí náležitě přeloženo. Žalobce i tlumočnice podepisovali

veškeré relevantní listiny, rozhodnutí o vyhoštění bylo žalobcem podepsáno na každé straně a v závěru bylo podepsáno i tlumočnicí.

17. Soud se tedy ztotožňuje se závěry správních orgánů, že navržené výsledky žalobce a tlumočnice nebylo třeba provádět. I kdyby totiž bylo zjištěno, že po řádném průběhu řízení, proti němuž žalobce ničeho nenamítá, nebylo oznámené rozhodnutí o vyhoštění přeloženo přítomnou tlumočnicí zcela kompletně, nedošlo by tím k plnému potlačení zavinění žalobce na tom, že nepodal odvolání včas. Správní orgány totiž správně zdůraznily, že žalobce byl v průběhu řízení o svých právech poučen, že nežádal zástupce a že měl v průběhu odvolací lhůty, kdy měl rozhodnutí k dispozici, prostor k tomu zabývat se jeho obsahem a vyjádřit s ním nesouhlas, třeba i prostřednictvím zástupce, s nímž by věc konzultoval. To měl učinit tím spíše, že procesní poučení o koncentraci řízení udělené na počátku a v průběhu řízení obsahovalo informaci o odvolání a vedení odvolacího řízení.
18. Rozhodnutí správních orgánů ve věci neprominutí zmeškání lhůty soud považuje za přezkoumatelná. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně je velmi stručné, tvoří však celek s rozhodnutím druhostupňovým, kterým je také korigováno. Údiv správního orgánu I. stupně nad tím, jak pozdě se měl žalobce dle svého tvrzení dozvědět o přípustnosti odvolání, je vyjádřením jisté nedůvěry a úvahy nad možnou účelovostí tvrzení žalobce, který podal odvolání až 31. den po oznámení rozhodnutí. Podstatné je, že žalobce dostatečně nedbal svých práv, čímž není splněna podmínka nezavinění na straně účastníka. Nepodstatný je závěr správního orgánu I. stupně nad újmou hrozící veřejnému zájmu, což správně vysvětlil žalovaný, jenž takovou úvahu označil za irrelevantní. Pokud totiž nebyla naplněna již podmínka uvedená v § 41 odst. 4 správního řádu, nemá smysl uvažovat nad aplikací ustanovení § 41 odst. 5 téhož zákona, které vylučuje navrácení v předešlý stav také pro některé případy, kdy jsou podmínky dle § 41 odst. 4 správního řádu splněny. Žalovaný správně zdůraznil, že žalobce byl v řízení o vyhoštění náležitě poučován a že v průběhu odvolací lhůty mohl svou věc přinejmenším konzultovat, nechat se zastoupit či podat alespoň blanketní odvolání v podobě třeba neodborného vyjádření nesouhlasu. Pokud žalobce za popsaného stavu nepodnikl ničeho, nese přinejmenším podíl viny na zmeškání odvolací lhůty.
19. Protože soud dospěl k závěru, že k neprominutí zmeškání odvolací lhůty přistoupily správní orgány v souladu se zákonem, musí rovněž uzavřít, že odvolání proti rozhodnutí o vyhoštění bylo podáno opožděně, a žalobou napadené rozhodnutí žalovaného o zamítnutí odvolání pro opožděnost dle § 92 odst. 1 správního řádu proto ob stojí. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítnul jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. soud ve věci rozhodoval bez jednání, s čímž žalovaný vyjádřil výslovný souhlas a žalobce se k výzvě soudu ve stanovené lhůtě nevyjádřil.
20. Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

21. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 21. ledna 2025

Mgr. Zdeněk Macháček
samosoudce